

ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ

2001 YIL 6 YANVAR ◊ SHANBA ◊ № 4 (26.706)

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ СИЙОСИЙ-ИЈТИМОИЙ ГАЗЕТАСИ

ИҚТИСОДИЙ ҲАМЖАМИЯТ ВА ТАРАҚҚИЁТ

Мамлакатларнинг жаҳон иқтисодийётига интеграциялашуви минтакавий ҳамкорликдан бошланади. Зеро, ён-atroфдаги давлатлар билан тинч-тотув яшаш, товарлар, хизматлар, маблағ ва ишчи кучларининг эркин ҳаракатини таъминлаш интеграция жараёнини тезлаштириб, минтақа халқларининг тўқ-фаровон яшаши учун қулай шароит яратди. Мавжуд муаммоларни биргаликда бартараф этиш имконини беради.

Шу нуқтаи назардан қараганда, Марказий Осиё Иқтисодий Ҳамжамиятининг ташкил этилиши минтақа халқларининг туб манфаатларига, ҳаётий эҳтиёжларига мос тушади.

5 январь куни Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислом Каримов Иқтисодий Ҳамжамиятининг навбатдаги йилги йиғилишида иштирок этиш учун Олмаота шаҳрига келди. Ушбу йил Иқтисодий Ҳамжамиятга аъзо давлатлар раҳбарлари — Ислом Каримов, Нурсултон Назарбаев, Аскар Акаев ва Имомали Раҳмоновларнинг тор доирадаги мулоқоти билан бошланди.

масалалар муҳокама этилди.

Мажлисида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Марказий Осиё Республикалари Иқтисодий Ҳамжамиятининг Форумини қақриш ҳақида тақлим киритди.

Ушбу тақлим анжуман қатнашчилари томонидан яқдиллик билан маъқулланди. Бу ташаббус Ҳамжамиятининг 2002 йилга қадар ўзaro ягона иқтисодий макон яратиш бўйича дастурига тўла мосдир.

Шу ўринда айтиш керакки, Ўзбекистон Ҳамжамият доирасида турли сиёсий ёхуд бошқа замзамалардан холи, ҳақиқий иқтисодий ҳамкорликни шакллантириш ва ривожлантиришни ўзига бош мақсад қилиб қўйган. Айни ҳамкорликнинг ибтидоидаёқ бу масала аниқ-таниқ белгиланган эди.

1993 йилда Ўзбекистон билан Қозогистон ўртасида 1994-2000 йиллар давомида ўзарo иқтисодий интеграцияни чуқурлаштириш бўйича битим имзоланиши ушбу йулдаги ilk қадам бўлди. 1994 йилда эса бу икки давлат Ягона иқтисодий макон яратишга келишиди ва бу борада битим имзоланди.

Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай Қирғизистон ҳам ушбу битимга қўшилди. Бошқача айтганда, Ягона иқтисодий макон яратиш Марказий Осиё давлатлари ўртасидаги ҳамкорликнинг асосига айланди. Шу боис 1998 йил Тожикистон ҳам ушбу ҳужжатни имзолади. Айнан шу йили Ўзбекистон ташаббуси билан мазкур тузилмага Марказий Осиё Иқтисодий Ҳамжамияти, деб ном берилди.

Олмаота саммитида Қирғизистоннинг Халқaro тоғлар йиллини ўтказиш тўғрисидаги тақлифи ҳам иштирокчилар томонидан қўллаб-қувватланди.

Мажлис ниҳоясида ҳужжатларни имзолаш маросими бўлди. Унда Ўзбекистон Республикасининг Марказий Осиё Иқтисодий Ҳамжамиятини Марказий Осиё Форумига айлантириш тақлифи тўғрисидаги протокол, Ўзбекистон, Қозогистон, Қирғизистон ва Тожикистон ўртасида 1994 йил имзоланган МОХТ банкни яратиш тўғрисидаги битимга ўзгартиришлар киритиш бўйича протокол, шунингдек Бишкекда МОХТ банки шохбасини очиш ҳамда Ҳамжамият Давлатларaro Кенгашининг навбатдаги мажлисини ўтказиш тўғрисидаги ҳужжатлар имзоланди.

М. РАҲМОНОВ (ЎЗА)

Президентларнинг ўзарo суҳбати чоғида ўзарo минтакавий ҳамкорликнинг бугунги аҳволи ва истикболлари ҳақида сўз борди. Хусусан, иқтисод, фан ва техника борасидаги ҳамкорлик, минтақада тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш, терроризм, диний экстремизм, наркотик моддаларнинг ноқонуний айланishiга қарши биргаликда курашиш юзасидан фикр алмашилди.

Президентлар алоҳида эътибор қаратган яна бир масала афгон муаммоси бўлди. Билмазмики, Афғонистондаги нотинч вазият бутун Марказий Осиё минтақаси тинчлиги ва барқарорлигига тўғрйдан-тўғри ҳавф солади. Бу ҳавф минтақанинг иқтисодий-сиёсий ривожига, бинобарин яппи тараққиётига ўз таъсирини ўтказмайди.

Куннинг иккинчи ярмида Марказий Осиё Иқтисодий Ҳамжамияти Давлатларaro Кенгашининг кенгайтирилган мажлиси бўлди.

Мажлисида Марказий Осиё ҳамкорлик ва тараққиёт банкни фаолияти ҳамда банкнинг аудиторлик текшируви якунлари билан боғлиқ масалалар таҳлил этилди. Шунингдек, мажлисида 1994 йил июль ойида Ўзбекистон, Қозогистон, Қирғизистон ҳамда Тожикистон ўртасида Марказий Осиё ҳамкорлик ва тараққиёт банкни (МОХТ) таъсис этиш тўғрисида тузилган битимга ўзгартиришлар киритишга оид

ШАҲРИСАБЗ ЮНЕСКО ЭЪТИБОРИДА

Хушхабарни эшитган чоғидамда кўз унғимга Китоб туманидагу Узунқир, Сангиртепа ёдгорликлари келди. Ана шу жойдан топилган ашёлар асосида бундан уч йил бурун жаҳоннинг бир қанча мамлакатларидан келган олимлар анжуманида шаҳарнинг ёши 2700 йилга тенг эканлиги исботлаб берилди. Тўғри, олтинчи ашшу йилларда ҳам шаҳар барига яширган сирсиноатларга назар ташланган. Бироқ фақатгина истиқлол тўғрисида тарихий ҳақиқат, буюк боболар хизмати юзага чиқди. Халқaro илмий анжуманлар ўтказилди. Буюк соҳибқирон Амур ўз юртига қайтди.

1998-2000 йиллар мобайнида ЮНЕСКОнинг тарихий жойлар ва маданий ёдгорликлар бўйича халқaro кенгаш экспертлари бир неча бор таширф буюришди. Ва ниҳоят, янги йил арафасида шу хушхабар тарқалди: Шаҳрисабз ЮНЕСКО комитети қарори билан Бутунжаҳон ёдгорликлари рўйхатига киритилди. Боболар яратган осори-атўқалар жаҳоний эътироф топади. Жаҳондаги энг қадимий шаҳар юртимизда эканлиги ҳам ифтихоримиздир.

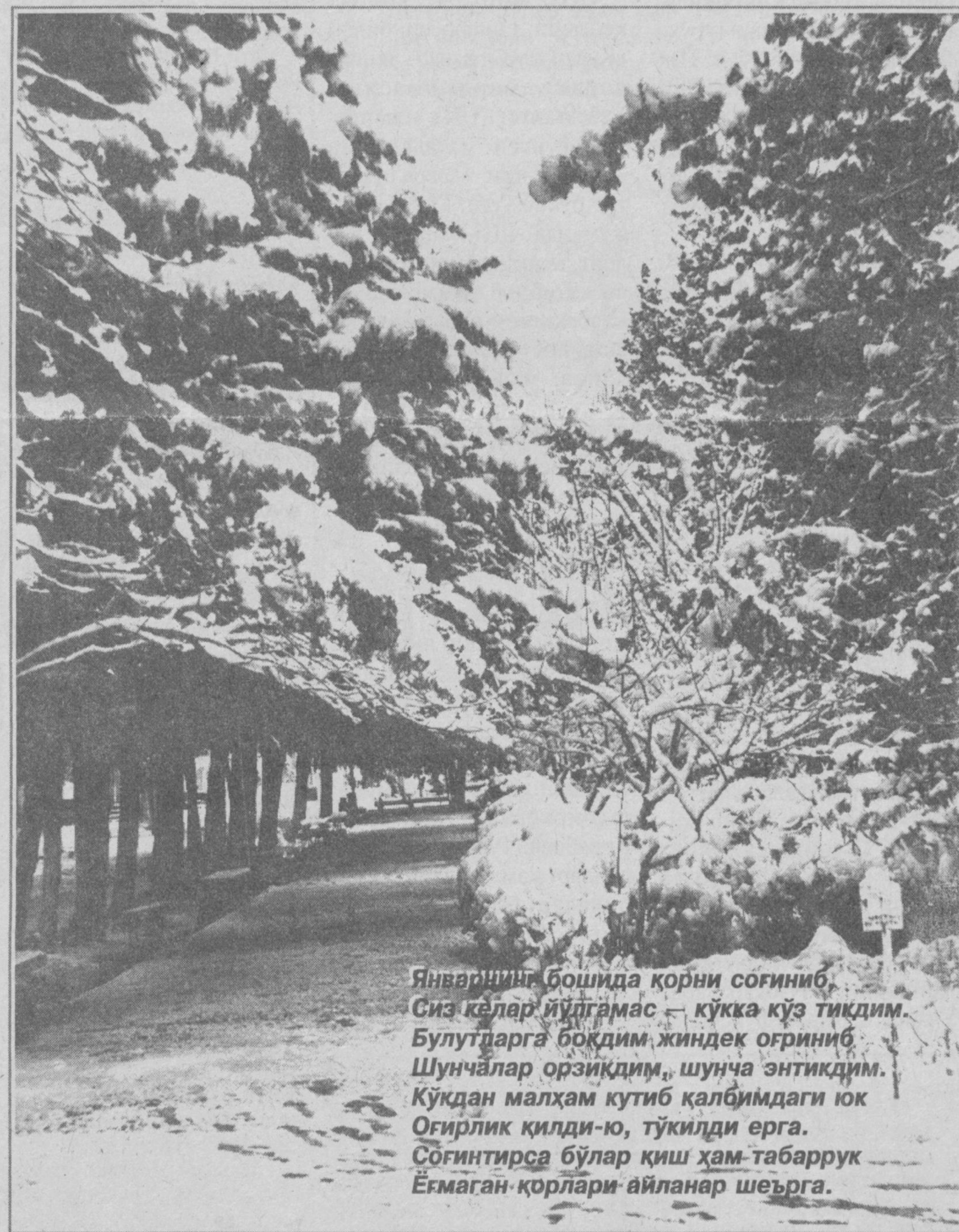
□ Юнус УЗОҚОВ,
«Ўзбекистон овози» муҳбири

ҲОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛДИ

Кегали тумани марказида 450 ўринли касб-хунар қурилиш коллежи янги асрнинг дастлабки кунларида фойдаланишга топширилди. Умумий қиймати 800 миллион сўм бўлган бу касб-хунар коллежини «Кегалиагроқурилиш» акциядорлик жамияти ва Нукусдаги бир қатор қурилиш ташкилотлари қуриб битказди. Мазкур коллежда қурувчи, газ тармоғи таъмирчилари, ҳисобчи ва ҳуқуқшунос-иқтисодчилар тайёрланади.

Коллежнинг фойдаланишга топширилиш маросимида Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгашининг раиси Тему́р Камолов иштирок этиб, йиғилганлари янги йил ва янги ўқув ёиноси билан қўтлади. Маросимда бино қурилишида фаол қатнашган бир гуруҳ ходимларга Қорақалпоғистон Республикасининг унвонлари ва фахрий ёриқлари топширилди.

□ «Туркистон-ПРЕСС»

Январнинг бошида қорни соғиниб, биз келар йўлдамас — кўкка кўз тикдим. Булутларга боқдим, жиндек оғриниб. Шунчалар орзиқдим, шунча энтиқдим. Кўкдан малҳам кутиб қалбимдаги юк Оғирлик қилди-ю, тўкилди ерга. Соғинтирса булар киш ҳам-табаррук Ёзмаган қорлари айланар шеърга.

УЧ АСР БИЛАН ЮЗМА-ЮЗ

XIX, XX, XXI...

Умр маҳзун ўтаётган кунга, қалбдан кўчаётган унга, ҳаётнинг бешафқат шамоли буронларида лип-лип этса-да, ҳамон ёнаётган шамга ўхшайди.

Каттақўрғонга борганимизда зиёли инсон, тиббиёт фанлари номзоди Бахтиёр Салоҳидинов бизни бир хонадонга бошлади.

— Табаррук онаҳонимиз бор. Зиёрат қилиб кетасизлар, — деди у киши.

Кўринишидан тетик, 110 ёшни қаршилаган Шириноӣ мого бизни илиқ кутиб олдилар.

Ҳамоҳим фотожурналист Шавкат Акрамов бу мўътабар могони суратга туширди.

— Соғлиқларидан нолимайди-

лар. Каттақўрғон шаҳридаги тиббиёт билим юрти ўқитувчи ва бешафқат шамоли буронларида қолидан хабар олиб турлади, — дейди Бахтиёр Салоҳидинов.

Биз могони уринтириб қўямаслик учун хайрлашмоқчи бўлдик. Шириноӣ мого кўзларини дуога очиб: омин, Президент омон бўлсин. Ҳуртимиз тинч бўлсин. Давлатингиз зиёда, душманингиз пийда бўлсин, — деб дуо қилдилар.

— Яқинда шаҳар ҳоқими Талъат Ҳамидовнинг ташаббуси билан шаҳардаги асри қаритган отахон онахонлар ҳолидан хабар олди. Улар учун зарур бўлган тиббий ёрдам ва бошқа муаммолар

тўлиқ ҳал этилган, — дейди шаҳар ҳоқимининг ўринбосари Муҳаббат Эшпўлатова.

Оллоҳнинг суйган бандаси Шириноӣ мого учинчи мингйилликка ҳам дадил кириб келдилар.

Ривоятларда айтилишича, бир аср яшаган инсоннинг гуноҳи бўлмас экан. Йиллар унинг гуноҳларидан фориғ этаркан. Юз йил яшаб ҳам фақатгина бир асри кўрганлар бор. Уч аср билан юзма-юз бўлиш эса ҳар кимга ҳам на-сиб этавермайди.

Шириноӣ могонинг узоқ умр кўриш сири нимада экан, дея ўйлаганимизда у кишини билганлар шундай жавоб беришди: на қўлидан, на тилидан, на юрган йўлларидан бирова озор етказмаганлар.

□ Фаррух ҲАМРОЕВ

XX аср ниҳоясига етди. Комил ишонч билан айтмоқ жоизки, яқунланган аср, хусусан, унинг сўнги ўн йиллиги Ўзбекистон халқи ҳаётида, жонажон мамлакатимиз тарихида ёркин, унутилмас из қолдириди ва бу из абадул-абад ўчмайгай. Чунки ўзбек халқининг азалий орсуси поёнига етган XX асрнинг ана шу сўнги ўн йиллигида рўёбга чиқди — Ўзбекистон Мустақиллиги кўлга киритди.

Истиклол йилларида давлатимиз халқнинг муносиб турмуш кечиришини таъминлай оладиган, замонавий бозор иқтисодиётига эга бўлган, инсоннинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қила оладиган чинакам демократик жамият қуришдек муҳим ва айни пайтда мураккаб бўлган вазифани ҳал этиш йўлида каттадан-катта ютуқларни қўлга киритди. Буларнинг ҳаммаси бутун жаҳон кўзи ўнгига рўй берди — дунё бунни эътироф этиб келмоқда.

Мамлакатимиз ички ҳаётда эришлаган ва эришилаётган муваффақиятлар кўлами ҳақида истатганда, кўп ва хўп гапириб, ёзиш мумкин. Худди шунингдек, бу ташбеҳ ташки ҳаёт, яъни

Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамияти билан ҳамкорлиги масаласига ҳам хос ва мосдир. Ўзбекистон Республикасининг яқун топган асрадаги халқaro ҳамкорлиги, яъни ташки дунё билан алоқалари ҳам мўъсафид тарих китобининг зарварақларидан муносиб жой олди.

Ҳа, халқимизни беҳад миннатдор қилган XX аср поёнига етди. Анбатта, миннатдорчилигимиз боиси, аввало, истиқлолга эришганимиз билан, сўнгра эса унинг манткий давоми сифатида мустақил ривожланиш кезлари қўлган киритган улкан ютуқларимиз, шунингдек, халқaro миқёсда эришган каттадан-катта муваффақиятларимиз билан изоҳланади. Тарихан қисқа давр ичида Ўзбекистон дунё мамлакатлари орасида ўз мавқини мустаҳкамлашга, тенгламача тенг бўлиб, жаҳон майдонининг тарихий қисмига айланишга муваффақ бўлди. Бугунги кунда суверен Ўзбекистонни жаҳоннинг 170 га яқин давлати тан олди, 130 дан орткил мамлакат билан расмий дипломатия муносабатлари мавжуд. Ўттиздан зиёд хорижий элларда Ўзбекистон Республи-

ХУРРИЯТ

ЙИЛЛАРИНИНГ ҲОСИЛАЛАРИ (ЯНГИ АСР МУКАДДИМАСИДАГИ ЎЙЛАР)

қасининг дипломатия ваколатхоналари фаолият кўрсатаётди. Тошкентда 50 га яқин мамлакат ўз элчихонасини очган. Энг обрўли ва нуфузли халқaro ташкилотларнинг тенг ҳуқуқий аъзоси бўлган Ўзбекистон дунёнинг барча қитъаларидаги ўнлаб мамлакатлар, энг йирик банклар ва молия органлари, шунингдек, нодавлат ва ноҳукумат ташкилотлари билан яқиндан, самарали ҳамкорлик қилиб келаётди.

Шубҳа йўқки, мустақил тараққиёт давримизнинг ҳар бир йили барча ватанпарвар юрдошларимиз учун қалб ардоғи, ўзбек халқи тарихи солнамасига мангу муҳрланган зарҳал саҳифалардир. Негаки, дунё узра ўз ўрни, ўз обрў-эътиборига эга бўлган бугунги Ўзбекистони қуриш, янгиллаш,

соғда қилиб айтганда, бу кунларга етиб келишнинг ўзи бўлгани йўқ. Ислохотлар ва улар самараларининг ҳар бир босқичи, юксалиш йўлидаги ҳар бир поғоналаримиз ана шу хурият йилларининг ҳосилалари-дир. Уларни таҳлил-тадқиқ этиш, ўрганиш ва ўсиб келаётган ёш авлодга ўргатиш, улар онгига синдириш ҳар бир ўзбекистонликнинг шарафли вазифалари сирасига кирлади.

Комил ишонч билан айтиш майдонидда ўзига хос ва ўзига мос ўринни эгаллаб келаётган Ўзбекистон XX асри улкан муваффақиятлар билан яқунлади. Маълумки, хориж билан ўзарo алоқаларининг йил сайин мустаҳкамланиб бориши Ўзбекистон учун аънанавий тус олган. Поёнига етган асрнинг сўнги ўн йиллигида дунё ҳамжамияти билан ҳамкорлик борасида улкан ютуқлар қўлга киритилди. Мустақил тараққиёт даврида Ўзбекистон ўзининг халқaro сиёсат оламидаги фаол иштироки натижалари ўлароқ, дунё мамлакатлари орасида эгаллаган ўрни янада мустаҳкамлай олди. Жаҳон билан

иқтисодий ҳамкорлик борасида ҳам қатор баланд довлонларни забт этди. Буларнинг сабаблари эса мамлакатимиз раҳбариятининг оқилона ташқи сиёсат олиб боргани билан изоҳланади.

Фурур билан баралла айтишимиз керак: биз, барча замондош юрдошларимиз ҳар қанча фахрланса арзиғулук юрт ва замонда яшяпмиз. Негаки, мамлакатимиз шитоб билан ривожланиб бормоқда, пешапеш кўплаб, залворли ютуқлар қўлга киритилмоқда, жаҳон саҳнида Ўзбекистон деган ном тобора кенг ва баланд пардаларда жарангламоқда... Ҳа, буларнинг барчаси биргина қўлуг ва тотли сўз — Мустақиллик неъматларидир.

Бугун инсоният янги асрга қадам қўйди. Келажак ҳақирда қайғурадиган ҳар бир одам ўзига ўзи «Янги аср қандай келар экан» деган саволни бераётгани табиий бир ҳолдир. Дарҳақиқат, янги минг йиллик қандай кечадиган? Анбатта, бу саволга аниқ жавоб қайтариш мушкул. Бироқ, шуниси равшан-

ки, янги юзийликка Ўзбекистон каттадан-катта тажрибалару босиб ўтилган йўллардан чиқарилган пухта ва оқилона ҳулосалар билан кирмоқда. Чунки биз яхши биламиз: ҳар қандай мақсадга эришишнинг кафолати бу тинчлик, соғлиқ, покликда. эзгу ният ва бу йўлдаги яратувчил мейхати ҳамда ўзарo аҳиллик ва иноқлик-дадир. Комил ишонч билан айтиш мумкинки, янги юзийлик халқaro муносабатларда бутун дунё қамраб олинандиган йил бўлади. Бунга шубҳа қилмасамиз ҳам бўлади.

Халқимизда шундай ҳикмат бор: инсоннинг дили ва қўли поклиги уни улуғлайди, балойи қазолардан асрайди. Бу ташбеҳни мамлакатларга нисбатан ҳам қўллаш мумкин — юртимиз янги асрда олам узра бундан-да юксалиши, улуғлишига ишончимиз комил. Чунки у фақат пок ният ва эзгу мақсадлар йўлида шавҳом қадамлар билан порлоқ истиқбол сари одимлаб бормоқда...

□ Шухрат УМИРОВ,
«Жаҳон» АА
шарҳловчиси.

«ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ» — АХБОРОТ, ФИКР, ТАФАККУР ТАРАФДОРИ!
«ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ»ГА ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА!

НАШРЛАРИМИЗ ИНДЕКСИ:	
«Ўзбекистон овози»	— 220
«Голос Узбекистана»	— 121

ОГОҲЛИК

Сурхондарёлик Абдулла Холмизраев деган тадқиқотчи журналист бир кун шундай деб қолди:

— Оёқости бўлиб, қаров-сизликдан йўқолиб бораётган Зараутсойдаги қадим тошбитиклар шундоқкина қояларга битилган манзарали суратларни, осори-атиқаларни асраб қолиш чораларини излашимиз керак. Ахир, уларнинг қору ёмғирда, селда ёки жазирама офтобда титилиб, униқиб, ўчиб кетишларига шунчаки лоқайд қараб бўлмайдим, хотиржамгина ўтириш... мени кечирасиз-у, жиноят билан тенг!

Президентимиз ўтмишимиз, халқимиз тарихини улғулаб, жиддий эътибор қаратаётган бугунги кунда Зараутсойдаги ачинарли ахвол кишини ўйлантиради.

Аввало, Зараутсой ёдгорлиги ҳақида мухтасар тушулча берсак. Бу ноёб, бебаҳо бойлик ҳақида илм аҳли мўайян тасаввурга эга, албата. Биз барчага бирдек тушунарли бўлиши учун шунга таъкидлашимиз жоизки, жа-

водийлари ва ўтлоқлари 300-400 қўйли чўпонга яйлов учун керак бўлса, арчазор унгрлари браконьерга ёғоч савдоси учун, кимлар учундир улфатчилик қилиш учун зарур. Бирок, кимдир уни шу дилбар Ватаннинг ер юзидagi жаннати, бундан неча ўн минг йиллар илгари Тангри берган ер юзидagi истеъдод ва илҳом билан буюк боболаримиз ижод қилган табарруқ ижодхона деб ҳам сезиши керак-ку! Афсуски, бунга фаҳми етдиган, бугундан кўра келажакнинг қайғуси билан яшаيدиган бирор жумрад ҳозирча топилмапти. Гарчи бу масканда Зараутсой рангасвир ёдгорликларини асраб қолиш мақсадида халқаро анжуманлар («Зараутсой-95», «Зараутсой-98» симпозиумлари) ўтказилиб, доврақли олимлар, журналистлар тадқиқотчи қадимшунослар ўзларининг ҳолис фикрларини билдиришган бўлса-да, муаммо ўз ечимини ханузгача топгани йўқ.

Масалан, ўз пайтида Сурхондарё ўлкашунослик музейи директори бўлган Г. В. Парфёнов 1940, 1943 ва 1945 йилларда Зараутсойга экспедициялар уюштириб, қоятош ва камарларга би-

хонда кам учрайдиган энг қадимги қоя тасвирлари, тошбитикларни бағрида неча ўн минг йиллардан асраб келаяётган Зараутсой гарчи фақат узоқ йиллардан буён маълум бўлса-да, то хануз очилмаган қўриқ каби тилсимлигича қолмоқда. Қадим мозий қаъридан хабар етгучи бебаҳо расм-ёзувлар аждодларимиз хаёти ва ижодидан ривоят сўйловчи ўлмас кисса ҳисобланади.

Абдулла ака суҳбатимиз асосида менга турли йилларда турли газетлару журналларда эълон қилинган мақолалар рўйхатини кўрсатди.

— Бу турнакатор чиқишларнинг бирон фойдаси бўлдики?
— Қайдам. Менимча, Зараутсой ёдгорлигига мамлакат миқёсида эътибор зарур, республикамиздаги барча олим у фузалоларнинг, маънавият, маърифат даргаларининг эътиборларини мана шу муаммага қаратмоқ керак, — дейди у. — 1944 йилнинг 29 октябрида маҳаллий ҳокимият Зараутсой ёдгорлигини асраш учун алоҳида гавҳирлик кўрсатган, яъни, ўша санада Сурхондарё вилоят ижроия қўмитасининг 354-сонли қарори билан Зараутсой ёдгорлиги табиатушнослик, тарихий ва санъатушнослик қўриқхонаси, деб эълон қилинган.

тигилган 264 та суратлар ҳамда ёзувларни ўрганган бўлса, 1964 йилда А. А. Формозов ҳаммаси бўлиб 212 та суратни қайд этган. 1976 йилда Ж. Кабиров тўртта камарда сакланиб қолган 88 та суратни илмий тасниф этган... Ўзгадан кўриниб турибдики, йиллар силсиласидан ташқари, табиий емирилишлар (қуёш, ёмғир, сел, шамоллар таъсири)дан мустасно ҳолда, қаровсизлик оқибатида ҳам ранг тасвирлару битиклар сони тобора камайиб бормоқда. Шундай экан, Ватаннинг тарихининг энг қадимий «тошқитоби», илк санъатимиз сарнамаси бўлган Зараутсой рангасвир сизу бизнинг лоқайдлигимиз сабабли, қўриб-қўрмаган кўзимиз олдида яна бир неча фурсатда ўчиб ботишига йўл қўйиб бўлмайди. Обидани саклаб қолиш, халқимиз, айнисса, ёшларимиз тарбиясида ундан қўллануш учун оқилона тадбирларни амалга ошириб, келгуси авлодларни миннатдор этишига бурчимиз. Бу масалада Республика Маданият Ишлари вазирлиги, Бадий академияси ҳамда санъатушнослик институти ташаббускорлигини қўлга олиши керак.

Агар умрингизда лоқақ бил бир бор Зараутсой қоялари ва камарларига сафар қилиб, тошлару форлардаги рангасвирларга бир нигоҳ ташласангиз, руҳиятингизда бир ўзгариш содир бўлганини ҳис этасиз. Яъни, ёввойи хайвонларни баъзан қувлаб, баъзан қочиб юрган ибтидоий тузумдаги аждодларимиз маънавий нўйматлар яратишга ўзлариди иштиёқ топа билишди. Тушунган одамга бу ҳам бир сабоқ. Уз тарихига алоқадор бўлса, отнинг тақисини ҳам авайлаб музейга қўядиган илгор миллиларни эшитганми. Улардан ўрнақ олишининг ҳеч қанақа ёмон жойи йўқ. Терминнинг муборақ 2500 йиллигига тайёргарлик қилари олийжаноб ишларининг айнаи хонаси келганини билдиради. Мустақиллик эпкинлари билан ўн йилдирки нафас олаяпмиз. Холбуки, миллий қадриятларимиз тикланиб, дунёга буй кўрсатиб турган бир қутлуғ замонда нега бизнинг моддий бойликларга бўлган ҳавойи нафсимизнинг хуружи пасаймапти? Нега маънавий эҳтиёжимиз нўйматлари учун қайғуриб яшамаямиз? Қадим тошбитикларда туркий даҳлолардан бирининг шундай сўзлари бор экан: «Юрт, миллат қайғусини чекиб кундуза ўтирмадим, тун ухламадим».

□ Бахтиёр ОЛЛАМУРОД

Республика кўчмас мулк биржаси Тошкент вилояти филиали

Ўзбекистон халқини 2001 йил Ва Янги мингйиллик билан чин қалбдан табриклайди. Сизларга узоқ умр, сихат-саломатлик Ва ишларингизда улкан зафарлар тилайди! Сизни мулкдорлар сафига кўшилишингизда, бозор шароитида ишбилармонлик фаолиятингиз янада раванқ топишида, кўчмас мулкларингиз сони ортишида бизнинг ходимларимиз ҳамиша хизматингизда эканини унутманг!

ОРАМИЗДАГИ ОДАМЛАР

ҲАМОН САФДА

Эсимда. Алп қоматли Авлиёқул ака таҳририятга ҳайқириб кириб келарди. Унинг дастлабки кирадиган хонаси қишлоқ хўжалик бўлими эди.

— Ассалому алайкум, кўёшли Сурхондарёдан келдим, — у қўлидаги мақолаларнинг кўплигидан тирчиллаб кетган папкасини қўйиб, бўлим мудири Маъруф Назаров билан кучоқлашиб кўришди.

— Кўёшлимас, серкўёш Сурхондарёдан денг, — деб Маъруф ака қўлочини кенг ёйиб Авлиёқул акани бағрига олди.

— Дарров тахир қиласиз, Маъруф ака. Яхши юрибсизми, соғлиқларингиз қандай?

— Яхшиман. Ижодлар қалай? Чўлқувар Шоймардон Қўдратовни кўриб турибсизми?

— Нимасини айтасиз? Ҳаммаси яхши. Кўни кеча унинг хўжалигиди бўлдим. Барча ҳосилнинг 80 фоизини машиналарда йиғиштириб олмақчи. Шу ҳақда ёзиб келдим.

Икки забардаст журналистнинг суҳбати шу зайилда давом этарди.

Авлиёқул Халилов 1957 йилдан то нафақага чиққунга қадар 30 йилдан кўпроқ «Совет Ўзбекистони» (ҳозирги «Ўзбекистон овози») газетасининг Сурхондарё вилоятидаги ўз муҳбири бўлиб ижод қилди. Фидойи журналист, маҳоратли ижодкор ўз касбини шарафлаб меҳнат қилди. Газетанинг ҳар бир сониди унинг феълетони, лавҳаси, репортажи, ҳеч бўлмаса, бирор лўқмаси эълон қилинар, у қўлдан қўлга ўтиб ўқиларди. Бу — биринчидан журналист Халилов обрўсининг ошишига, иккинчидан уни янада кўпроқ ва мазмунлироқ

ёзишга ундарди. Сурхондарёда Авлиёқул Халилов танқидчи муҳбир сифатида обрў топиб, кенг жамоатчиликка танилди. «Юлғич», «Тўйга қанот бита», «Қоч, зўравон келяпти», «Ҳамтовоқлар», «Очил дастурхон» сарлавҳали феълетонлари катта акс-садопарга сабаб бўлди.

Устоз журналист, кўп йиллар бош муҳаррир ўринбосари бўлиб ишлаган Холбек Ёдгоров ўзининг «Нурли йўл» китобида Авлиёқул Халилов ҳақида шундай ёзганди: «Унинг ҳар бир ёзган нарсасидан ҳаётнинг қайноқ нафаси шундоқкина уфуриб туради, одамларнинг ички дунёси, кайфияти, табиатнинг кўркемлиги, борингки, бутун илиқлик, самимият барқ уриб туради».

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Авлиёқул Халилов 80 ёшии қоралаб қолдилар. Бу табарруқ қалам соҳиби кексалик гаштини суриб, мустақил ва жонажон республикамизнинг, Сурхондарё вилоятида сафдан чиқмай ҳамон ижод қилиб келяптилар. У кишининг хонасидан ҳеч қачон одам аримайди. Унлаб шогирдлари ва ёш қаламкашлар доимо унинг ҳузурига келиб-кейти туришади.

Сизга куч-қувват, соғлиқ, ижодингиз янада гулқирашини талаб қоламиз.

□ Юнус ЗИЁДОВ, Ёкутхон ХОЛМУҲАМЕДОВА

ХОРИЖЛИК ҲАМКАСБЛАРИМИЗ

ТИЛМОЧЛИК ҲАМ САНЪАТДИР

Алоқ ШЕКҲАР журналист:

Ўзбек халқиди ажаойиб нақл бор — тил билган дил халқи ҳам шундай. Бу хайрли ишни кўпинча таржимонлар бажардилар.

Ҳали бундай жойларда бўлганда ҳар бир ўзбек, ҳар бир ўзбекистонлик буюк аждодларимизга эҳтиром, ҳўшқин миллий гуруру туғйсини ҳис этади, уларнинг қўдрати ва меросига таҳсин айтилади. — деди жаноб Ислам Каримов. — Ҳиндистон ҳақида гапирганда, тасаввуримизда, аввало, бу ўлканинг қадим тарихи, бетақрор маданияти, гўзал табиати намоён бўлади. Бу мамлакат тарихи Бобур ва унинг авлодлари номи билан болиқлиги биз учун янада аҳамиятлидир. Зеро, буюк бобокалонларимиз Заҳириддин Муҳаммад Бобур ва бобурийлар бу ерда қўдратли, марказлашган давлат барпо этиб, Ҳиндистон тараққиятига улкан ҳисса қўшган, — дегани.

Х асраёқ Абу Райҳон Бериунинг «Ҳиндистон» китоби билан меннинг юртм таърифини оламга машҳур этган эди. Шуҳабасиз, ўтган йиллар мобайлида, айниқса, Ўзбекистон мустақиллигидан сўнг халқларимиз ўртасидаги алоқалар том маънода мустаҳкамланиб, маданият, иқтисодий ҳамкорлигимиз янада раванқ топди. Ана шу дўстлик алоқалари ривожига ўз меҳнати, ижоди билан ҳисса қўшиб келаяётган инсонларни кўрсам, улар билан суҳбатда бўлсам кўнглимда уларга чўқур эҳтиром туюман.

Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 9 йиллиги ара-

ҳириддин Муҳаммад Бобур номи халқаро илмий экспедиция таркибиди икки марта хорижий элларда сафарда бўлгани боиси ҳам шундир. Айни кунда нафақат Ҳиндистонда, балки Покистонда, Афғонистонда, Эрон ва бошқа кўйлаб мамлакатларда уни билди, дўстлар орттирган.

Узбекистон Миллий матбуот марказида мукофотланганларни тақдирлаш маросимиди Ҳиндистон элчихонаси ходимларининг

иштирок этишининг ҳам ўзига хос сабаби бор эди. Сир эмас, ҳар бир инсоннинг қалбига яқин ижодкор дўстлари бўлади. Мен дўстим Аҳмадзонинг имзоси қўйилган мақолаларни газетажурналларда кузатаман, таржималарини ўқийман. Бизда шундай нақл бор: дўстининг ютуғини сенинг ютуғинг. Сермаҳсул ижодкор дўстимнинг бу ютуғидан шодланмай бўладими? Ахир дўст дўстининг кўзғуси, деб бе-

жиз айтишмайди. Унинг «Дўстлик» ордени билан тақдирланишдан у билан баб-баравар қувонадим.

— Сиз нима учун айнан ҳиндушносикни ўзингизга касб қилиб танлагансиз? — дегандин бир сафар унга. Шунда Аҳмадзон қўлиб:

— Бўлгани болагимда кўрган Раж Капурнинг фильми баб булгандир, балким мен ўқиган ўрта мактабда хорижий тил сифатида ҳиндий тилини ўқитилиши туртки бўлгандир. Лекин бир кун келиб жаҳон кино июлузи, экранда турли об-разлар яратган Раж Капурдек

машҳур актёр ва режиссёрга бир неча бор таржимонлик қиламан, буюк ҳинди қизи Индира Ганди хоним, Раҷив Ганди, Сония Ганди хонимлар билан суҳбатлашаман. Бир қатор ҳинд кино июлузларидан интервьюлар олишимни ҳатто тасаввур ҳам қилолмаганман. Билмадим, омад, бахт деганлар шункинд, мен ўшунча болаликда ушаламас орзу бўлиб кўринган истасимга эришдим, чоғи, Халибу соҳада кўп режаларим олдимда турибди. Мен шу касбим учун тугиландиман, — дегани у ўзининг яна ҳали мўл-қўл орзулари дилида қат-қатлигини ҳаҷжон билан сўзлаб.

Қадимий ҳинд диёри, унинг кўна маданияти жаҳон халқларини қизиқтиради. Лекин ўзбекистонликларнинг ҳинд халқи ўтмиши ва бугунги қизиқиши бутунлай ўзгача. Ўз навбатида Ўзбекистон диёрининг улкан имкониятлари, салоҳиятидан унинг яқин келажатини тасаввур этиш қийин эмас.

Таржимонлар халқларимизнинг маданиятига, ўзаро алоқасига катта ҳисса қўшади. Мустақам кўприкка ўхшайдилар. Мен Аҳмадзон Қосимовни ҳар кўрганымда бунга яна бир қарар икорор бўламан.

Аслида яхши тилмочни тинглаш санъат асаридан баҳра бўлишидан гап. Шунданми уни таржимо, тилмоч санъати муаллифи дегим келди.

Ўйлаيمانки, янги ХХІ асрда халқларимиз орасиди алоқалар юксак чўқиларга кўтарилади. Яна бир эзу тилигим — янги минг йилликда ўзаро ижодий ҳамкорлигимиз ривожланади. Журналист қадрлар айрибшаш ҳам яхши йўлга қўйилади, деган умидламан.

***

Суратда: ҳиндушнос Аҳмадзон Қосимов ва атоқли ҳинд санъаткори Раҷ Кипур

АСР БАШОРАТЛАРИ

Испания олимларининг таъкидлашича, асримизда инсоннинг бўйи ҳозирдан дан 4-5 сантиметр баланд бўлади. Умр кўриш эса 100-120 ёш атрофида бўлади. Шуниси қизиқки, олимлар янги асрда эркеклар ҳам бола туғиши мумкин, дейишмоқда.

КўНГИРОҚ ЖАРАНГЛАГАНДА

Хитойнинг Хэнань вилоятида дунёдаги энг йирик кўнгирик яратилади. Ушбу бронзадан ясалган «муслиқ асбоби»нинг оғирлиги 108 тонна келади. Кўнгирикнинг келиши 8,1, айланаси эса 5 метр қадди.

АЁЛЛАР МАТОНАТИ

Янги йилдан бошлаб Германия қуроли кўчлари сафида аёллар ҳам хизмат қила бошлайди. Ҳарбий хизматга чақирилаётган 22 минг аскарнинг 244 нафари ёш қизлардир. Уларнинг 76 нафари ҳарбий ҳаво кўчларида, 151 нафари пилота қўшинларида, 17 нафари эса ҳарбий денгиз флотиди шартнома асосида хизматни ўтайдилар.

ЯНГИ ЙИЛ ОҚШОМИ МЎЪЖИЗАСИ

Янги йил оқишомиди ҳам мўъжиза рўй бериши мумкин. Литвалик 27 ёшли Йонасу Вайтекунас 31 декабрдан 1 январга ўтар кечаси туши кўрди. Тушида у жеуда бой бўлиб кетган эмиш. Мўъжизани қарангки, эртаси кун ўтказилган «телелото» ўйишида Й. Вайтекунас янги «Пежо» автомобилни топиб олди.

ДРАХМАДАН ВОЗ КЕЧАДИ

Янги йил бошланиши билан Греция «Евро ҳудуди»га кириди. Афғонистон хонаши биржаси ҳамда банклар валюта операцияларини еврота амалга ошира бошлады. 15 ойдан кейин эса Греция 2650 йиллик тарихига эа бўлган миллий валютаси — Драхмадан воз кечади.

DUSHANBA 8

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот».

8.55 «Қўриқчи» 10.00 «Ўзбекистон янгиликлари»

15.00-16.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕСИ 16.00 «Кўрсатувлар тартиби»

SESHANBA 9

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот».

15.00-16.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕСИ 16.00 «Кўрсатувлар тартиби»

15.00-16.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕСИ 16.00 «Кўрсатувлар тартиби»

CHORSHANBA 10

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот».

9.00 «Давр» 9.15 «Янги авлод» студияси

15.00-16.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕСИ 16.00 «Кўрсатувлар тартиби»

PARSHANBA 11

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот».

9.00 «Давр» 9.15 «Янги авлод» студияси

15.00-16.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕСИ 16.00 «Кўрсатувлар тартиби»

SHANBA 13

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот».

9.00 «Давр» 9.15 «Янги авлод» студияси

15.00-16.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕСИ 16.00 «Кўрсатувлар тартиби»

БОШ МУХАРРИР АЗИМ СУЮН МУАССИС: ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ

Сўбат ва ҳужжат 133-44-55 Иқтисодиёт 133-76-04 Маънавият 133-07-20

Вилоят мухбирлари: Андижонда 25-16-16; Бухорода 23-51-40; Гулистонда 25-03-80;

ТУРИШНИ КИМ?

КИМ? ҚАЧОН?

9 ЯНВАР Насимиддин МАХМУДОВ (1951) — тилшунос олим.

JUMA 12

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот».

JUMA 12

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот».

JUMA 12

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот».

JUMA 12

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот».

JUMA 12

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот».

YAKSHANBA 14

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот».

YAKSHANBA 14

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот».

YAKSHANBA 14

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот».

700000, ТОШКЕНТ, МАБТУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32-Й. НАВБАТЧИ РАШВАН ШОДИЕВ